

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.А.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”

205

років освітніх традицій

12-13 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

цілей, особливо на етапі відбудови. Реалізація цього можлива шляхом розробки стратегії розвитку зеленого FinTech та створення сприятливих умов для діяльності в цій галузі у таких напрямках: розробка законодавчої бази, яка регулюватиме діяльність зелених FinTech-компаній; надання фінансової підтримки зеленим FinTech-стартапам; створення платформи для співпраці між державними органами, бізнесом та науковими установами у сфері зелених фінансів.

Література:

1. Яких екологічних наслідків зазнала Україна за час війни окрім збитків від підриву Каховської ГЕС. *Kyiv School of Economics*. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/yakih-ekologichnih-naslidkiv-zaznala-ukrayina-za-chas-viyni-okrim-zbitkiv-vid-pidrivu-kahovskoyi-ges/>.
2. Climate fintech: The state of the industry - Tenity. *Welcome to Tenity - global innovation ecosystem and early-stage investor*. URL: <https://www.tenity.com/blog/climate-fintech-report-2022>.
3. Europe Leads in Climate Fintech Driven by Supportive Policies, Government Initiatives - Fintech Schweiz Digital Finance News - FintechNewsCH. *Fintech Schweiz Digital Finance News - FintechNewsCH*. URL: <https://fintechnews.ch/green-fintech/europe-leads-in-climate-fintech-driven-by-supportive-policies-government-initiatives/54258/>.
4. Y. Khudolii, A. Hlushko ENVIRONMENTAL AND ECONOMIC RISKS IN THE CONTEXT OF FINTECH DEVELOPMENT // The 6th International scientific and practical conference “Methodical and practical methods of creating inventions”, (October 24 – 27, 2023) Sofia, Bulgaria. International Science Group. С. 42-47.

УДК 339.7

ВПЛИВ ФІНАНСОВИХ КРИЗ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇН СВІТУ

Чичкало-Кондрацька І.Б., Хурса В.В.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
chichkalo.irina@gmail.com*

Фінансові кризи є актуальним об'єктом дослідження через їх здатність спричиняти серйозні збої у світовій економіці. Вони можуть виникнути з різних причин, зокрема економічна нестабільність, банківські кризи чи глобальні шоки. Суттєвий вплив фінансових криз на світову економіку робить їх вивчення важливим для розвитку стратегій попередження та механізмів протидії, управління фінансовими ризиками, розробки ефективних економічних політик.

Мета дослідження полягає у виявленні особливостей впливу фінансових криз на світову економіку та економіку окремих країн, зокрема України.

Ідентифікація світових фінансових криз передбачає врахування різноманітних збурюючих чинників. Можна виділити групи таких факторів:

грошово-фінансові, політичні, економічні та технологічні. У результаті дії грошово-фінансових факторів (нестабільність банківської системи, зростання частки сумнівних кредитів, гіперінфляція, зміна валютних курсів та ін.) можуть відбутися зменшення експорту, обсягів кредитування, падіння цін на нерухомість та акції й інші негативні явища [1, с. 45]. Політичні фактори (глобалізаційні політичні процеси, корупція, політичні помилки уряду й ін.), також можуть сприяти виникненню фінансових криз. Економічні фактори включають стрімке зростання попиту на нерухомість та нераціональні очікування бізнесу, що може призводити до міжгалузевого переливу капіталу та розширення банківських операцій високого ризику. Технологічні фактори, зокрема інноваційні технології та методи управління, можуть стимулювати прибутковість у певних галузях виробництва та породжувати нові ризики. Розуміння особливостей кожної кризи дозволяє розвивати більш ефективні стратегії подолання та попередження їх виникнення, сприяючи стабільності та сталому розвитку світової економіки.

Світові фінансові кризи залишають відчутний слід на глобальній економіці, викликаючи широкомасштабні наслідки:

- падіння довіри до фінансових ринків призводить до значних коливань у вартості національних валют, значно впливає на світовий валютний ринок, а також на зовнішню торгівлю та інвестиції;

- обмеження кредитування, зниження бізнес-активності та інвестицій, зменшення споживання та виробництва спричинюють економічну нестабільність і зменшення економічного зростання, що може призвести до рецесії або глибокої економічної депресії [2, с. 55];

- фінансові кризи мають своїм результатом ріст безробіття, погіршення соціально-економічних умов, зниження рівня життя населення;

- глобальна фінансова інтеграція під час криз може призвести до перепадів у фінансових потоках та іноземних інвестиціях.

Аналіз даних МВФ [3, 4] та Світового банку [5] дозволив виявити тенденції розвитку, вплив та наслідки фінансових криз, порівнюючи фінансові кризи 2008-2009 і 2020-2022 років. У 2009 р. ВВП світу скоротився на 4,0%, індекс промислового виробництва – на 15,0%, безробіття досягло 10,0%, що є найбільшим падінням з часів Великої депресії [5]. Індекс споживчих цін зріс на 3,4%, що є найвищим темпом зростання за останні 20 років. Криза 2007-2009 років мала найбільший вплив на економіку США.

Фінансові кризи 2020-2022 років також призвели до падіння економічних показників у світі [4]. ВВП США впав на 3,6% у 2020 р., але потім відновився на 12,3% у 2021 р. та 9,3% у 2022 р. ВВП Європи скоротився на 6,8% у 2020 р., але потім зріс на 5,2% у 2021 р. та 4,4% у 2022 р. ВВП світу впав на 2,9% у 2020 р., але потім відновився на 5,5% у 2021 р. та 6,4% у 2022 р. Рівень безробіття в США зріс на 9,3% у 2020 р., але потім знизився на 8,4% у 2021 р. та 6,9% у 2022 р. Рівень безробіття в Європі збільшився на 2,6% у 2020 р., але потім впав на 1,2% у 2021 р. та 0,8% у 2022 р. Індeksi фондових ринків США та Європи впали на 34% та 40% відповідно у 2020 р., але потім відновилися на 36% і 32% відповідно

у 2021 р. та 23% і 21% у 2022 р. Падіння економічних показників у 2020-2022 роках було викликане пандемією COVID-19 та війною в Україні. Пандемія призвела до локдаунів, які негативно вплинули на виробництво та економіку. Війна в Україні спричинила порушення логістичних ланцюгів та зростання цін на енергоносії, продовольство та інші товари.

Таким чином, наслідками фінансових криз для глобальної економіки є суттєве зниження економічного зростання, збільшення безробіття, погіршення фінансової стабільності, зменшення світового торговельного обороту, падіння цін на фінансові активи та обмеження доступу до кредитів. Їх наслідки відчуваються в усіх галузях економіки, створюючи виклики для країн, що намагаються відновити стабільність та економічний розвиток. Застосування ефективних стратегій управління ризиками, регулювання фінансових ринків та глобальний координаційний підхід можуть допомогти зменшити негативний вплив і забезпечити більш стійке глобальне економічне середовище.

Література:

1. Козюк В. В., Баранчук В. В. Сутність світових фінансових криз та можливості їх попередження. *Innovation and Sustainability*. 2022. № 1. С. 44–52.
2. Слав'юк Н. Р., Нестеренко А. О. Аналіз наслідків пандемії прогресу та застосування антикризових заходів. *Підходи до вирішення проблем фінансування, безпеки, економічного та інформаційного розвитку суб'єктів господарювання в умовах пандемії* : монографія / за ред. Л. М. Савчук, Л. М. Бандоріної. Дніпро : Пороги, 2021. Розд. 2.1. С. 52-71.
3. International Monetary Fund. Policy responses to COVID-19. URL: <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/Policy-Responses-to-COVID-19>. (Accessed: 01.11.2023).
4. World Economic Outlook Database. International Monetary Fund. International Monetary Fund Press, 2022. 791 p.
5. World bank. URL: <http://www.worldbank.org/> (Accessed: 01.11.2023).

УДК 711.61; 7.035.92

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ У РОЗВИТКУ АДАПТИВНОГО ЖИТЛОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Шевченко А.В.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
architect.artem.shevchenko1994@gmail.com*

Відмінною рисою нашого часу є все зростаюча динамічність життя суспільства, пов'язана з високими темпами розвитку нових технологій, розширенням сфери діяльності людей, посиленням міграції, рухливості населення, змінами соціального життя тощо. До вищевказаних проблем додаються і ті, які пов'язані з техногенними катастрофами, екологічними питаннями, проблемами безпритульних людей, наслідками бойових дій тощо. Рішенням проблеми може стати застосування гнучких об'ємно-просторових житлових структур, що адаптуються в часі й просторі, розроблення прийомів і засобів, які надають можливість мешканцеві облаштувати власне житло,